

حجاب و چادر در آینه تاریخ

از چشم بیگانه نگه داری می‌کردند و مقررات سختی بر آنان حاکم بود. از این رو، برای جلوگیری از عدم اطاعت زنان از شوهرهای خویش، خروج از منزل بدون اجازه آنان، حرف زدن با نامحرم در میان آنان تقویت شد. اما با توجه به آثار مکتوب به جای مانده از تاریخ این ادعاصحت ندارد. با نگاهی گذرا، می‌توان دریافت که تاریخ بی‌حجابی به صورت سازمان‌دهی شده، میراث انقلاب صنعتی غربی است که از اواخر قرن نوزدهم پس از عصر رنسانس علمی و صنعتی در اروپا شروع شد. جنگ جهانی دوم و انقلاب صنعتی، بستر لازم را برای تشویق زنان برای کنار گذاشتن حجاب فراهم آورد. متأسفانه بی‌حجابی سوغات غرب به مشرق زمین است. دامنه این اقدامات، به تدریج به کشورهای اسلامی نیز کشیده

در باره زنان اعمال می‌شد، کاسته شد. از این پس، زنان مسلمان از حقوق اجتماعی برخوردار و شروع به کسب مدارج علمی نمودند. هرچند زنان در دوران بلستان از آزادی برخوردار نبودند، اما تاریخ کهن مشرق زمین، در مجموع از تاریخ با شکوهی برخوردار است و اقدامات جوامع آن زمان در تشکیل تمدن کنونی بسیار مؤثر بوده است.

برخی پنداشته‌اند رعایت حجاب به دوران پس از عقد ازدواج زنان اختصاص دارد؛ یعنی پیش از عقد ازدواج، که علاقهای بین زن و شوهر وجود نداشت، شرم و حیا هم درکار نبود. در نتیجه، حجاب و عفاف هم وجود نداشت. اما پس از آنکه زنان ازدواج کردند، برای منع تجاوز و آزار و اذیت دیگران و خارج شدن از دایره عفاف، زنان را در خانه ای دور

حجاب، به ویژه چادر برای زنان میراث گران‌بهای تاریخ مشرق زمین است. با گذری به آثار به یادگار مانده از مکتوبات مستشرقان و اندیشمندان، به قدمت حجاب به بلندای تاریخ پی می‌بریم.

حجاب در روزگار باستان، بطور گسترده در این جوامع معمول و متداول بوده است. به عقیده بعضی از مورخان، توری‌هایی که امروز به سر عروس‌ها می‌گذارند، یادگاری از حجاب دوران گذشته است. این عمل نمادین و پوشش از سوی عروس‌های شرق باستان، نشانه اطاعت آنان از همسرهای شان بوده است. بعضی از رسم‌هایی همچون پرداخت شیربها به خانواده عروس، حتی در میان طبقات فرهیخته، یادگاری از آداب و رسوم به جا مانده دوران باستان است. با ظهور اسلام از شرایط سخت و شدیدی که

شد. این امر به صورت سلاخی کارآمد برای مقابله با معنویت، دین، اخلاق و سقوط جوامع دینی به کار گرفته شد و استعمارگران در این خصوص، از هیچ تلاشی فروگذار نکردند.

در ایران، در میان یهودیان حجاب به مراتب شدیدتر از آنچه که اسلام توصیه می‌کرد وجود داشت. حجاب در بین این ملت‌ها، شامل صورت و دست‌های زنان هم می‌شد. ویل دورانت می‌نویسد: در طول قرون وسطی، یهودی‌ها زن‌های خود را با لباس‌های فاخر و گران قیمت می‌پوشاندند. ولی به آنان اجازه نمی‌دادند که با سرعریان در بین مردم حاضر شوند. نپوشاندن موی سر، خلافی بود که مرتکب را مستوجب طلاق می‌ساخت. از جمله تعلیم شرعی، یکی آن بود که مرد یهودی نباید در حضور زنی که موی سرش پیدا است، به درگاه خدا دعا کند. وی در توصیف زنان می‌نویسد: زندگی جنس آنها، علی‌رغم تعدد زوج‌ها، به طرز شایان توجهی از خطا منزّه بود. زن‌ها آن دوشیزگان محبوب، همسران

ساعی، مادرهای پرزا و امین بودند و از آن جا که زود وصلت می‌کردند، فحشا به حد اقل تخفیف پیدا می‌کرد. جرجی زیدان دانشمند مسیحی نیز می‌نویسد: اگر مقصود از حجاب، پوشانیدن تن و بدن است؛ این وضع قبل از اسلام و حتی پیش از ظهور مسیح معمول بوده است و دیانت مسیح هم تغییری در آن نداده است. ویل دورانت در مورد سیره عملی زنان مسیحی آورده است: زنان مسیحی خز امین اصیل، پیراهن کتانی طویل به سر می‌کردند که روی آن جامه درازی، که حاشیه‌ای از خز داشت و تا روی پا می‌آمد و روی آن نیم تنه‌ای می‌پوشیدند که در خلوت از بدن آویزان بود و جلوی اغیار با بند محکم به بدن می‌چسبید؛ زیرا کلیه خان‌های طبقه‌های عالی‌ه اشتیاق عجیبی داشتند که اندام شان باریک باشد. وضعیت حجاب در شاهنامه فردوسی نیز منعکس شده است. با وجود اینکه شاهنامه، بیشتر تاریخ پادشاهان و شرح جهان داری‌ها و جهان‌گشایی‌های آنان می‌باشد، در عین حال فردوسی

گوشه‌هایی از تاریخ اجتماعی ما را نشان می‌دهد. در این میان، بارهانه تنها به پوشیده روها در مورد زنان ایرانی و همسایگان، حتی چین و روم نیز اشاره شده، بلکه چندین بار به حجاب چادر نیز اشاراتی دارد. و این امر نشان می‌دهد که زنان ما، از دوران‌های باستان دارای حجاب کامل و چادر بوده‌اند. در فرهنگ پهلوی، واژه Catur به معنی پوشش بلند و چادر است. وجود این واژه به معنی لباس و پوشش، که از واژه‌های پهلوی است، نشان می‌دهد که این واژه از ابتدای دوره ساسانی و حتی قبل از آن، مورد استعمال بوده است؛ زیرا برای آن، واژه به وجود آمده است و آن را به کار می‌برده‌اند. حاصل آنکه، با مروری بر میراث بر جای مانده از آثار مکتوب در تاریخ، درمی‌یابیم که حجاب و پوشش، به خصوص چادر، قدمتی به درازای تاریخ دارد. بی‌حجابی و برهنگی، سوغات تمدن صنعتی غرب و یا تراوشات ذهنی روشنفکران خودباخته وطنی است. منابع در دفتر نشریه موجود است.

فردوسی گوشه‌هایی از تاریخ اجتماعی ما را نشان می‌دهد. در این میان، بارهانه تنها به پوشیده روها در مورد زنان ایرانی و همسایگان، حتی چین و روم نیز اشاره شده، بلکه چندین بار به حجاب چادر نیز اشاراتی دارد.

